

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

“Ένας λόγος για τὸ καλοκαίρι.

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Λέκτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Ποῦ νὰ βρῶ τὴν ψυχὴ μου...

Ὁλόκληρη ἡ Ἑλλάδα γίνεται, ἰδιαίτερα τώρα τὸ καλοκαίρι, ἓνα ἀπέραντο ξενοδοχεῖο, ἓνας ξεγόνωνας μὲ συνεχὴ κίνηση ἀφίξεων καὶ ἀναχωρήσεων, ὅπου ξένοι, ἀλλοδαποὶ καὶ Ἕλληνες, περνοῦν σὲ κάποια γωνιά τῆς δόκιμης ἢ μέρους τῆς αἰδέας τους, διακόπτοντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὶς συνηθισμένες ἀσχολίες τοῦ ὑπόλοιπου χρόνου.

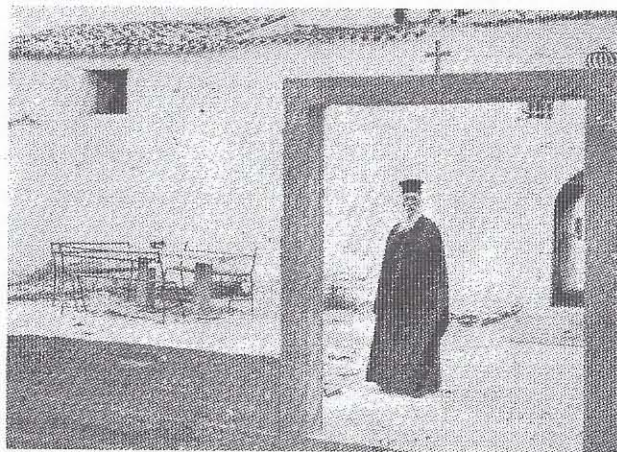
Δὲν ἔχω τὴν πρόθεσιν στὸ σημερινό μου σημεῖωμα νὰ θίξω τὰ πλεονεκτήματα ἢ μειονεκτήματα ποὺ προκαλεῖ ἢ μπορεῖ νὰ προκαλέσει ὁ τουρισμὸς στὴ χώρα μας καὶ ἡ παρουσία τῶν ξένων τουριστῶν στὴν Ἑλλάδα. Ἄλλοι ἀρμοδιότεροι, ἔχουν ἀσχοληθεῖ καὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὶς ποικίλες πτυχές καὶ διαστάσεις αὐτοῦ τοῦ ζητήματος καὶ τὴν ποιμαντικὴ του ἀντιμετώπιση. «Τὸ πρόβλημα τοῦ τουρισμοῦ σὲ μιὰ μικρὴ χώρα ὅπως ἡ Ἑλλάδα, εἶναι νὰ μπορέσει νὰ πουλήσει τὸν ἥλιο τῆς χωρὶς νὰ πουλήσει τὴν ψυχὴ τῆς» (Ζὰκ Λακαριέρ). Ἄς ἀφήσουμε, ὅμως, κατὰ μέρος τὶς συναλλαγές καὶ τὰ ξεπουλήματα.

Ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ γιὰ λίγο, τώρα τὸ καλοκαίρι, νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὴν κούραση καὶ τὸν ἀσφυκτικὸ κλοιὸ τῆς πόλης. Πηγαίνει ν' ἀναπνεύσει λίγο καθαρότερο ἀέρα, ν' ἀναπαυθεῖ σωματικά, ν' ἀναπνεύσει καὶ ψυχικά, νὰ θρεῖ ἓνα τόπο ἀναψυχῆς καὶ ψυχαγωγίας, ὅπου θὰ διασκεδάσει ἔγνοιες καὶ φροντίδες, δυσκολίες καὶ στενωπώσεις στὰ «ὀπλοειπά» του, γιὰ νὰ ἀναγενοθεῖ καὶ νὰ ἐπιστρέψει μὲ καινούργιες δυνάμεις στὸν γινώριστο χῶρο τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀσχολιῶν του. Στὶς διακοπές ἀποζητᾷ τὸ νέο, τὸ ἀγνωστο, νέες ἐμπειρίες καὶ καταστάσεις, ἀφορμές νὰ ξεβγαῖ καὶ νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸ συνηθισμένο. Γιὰ πολλοὺς, ἡ ἔξοδος αὐτὴ, μπορεῖ νὰ εἶναι ἀναζητήση καὶ θαυμάσια γινώριση μὲ τὸν ἑαυτὸ τους, τὸ θαυμάσιο εἶναι τους, εὐκαιρία νὰ ἔλθουν εἰς ἑαυτούς, «γιὰ ὄρον τὴν ψυχὴ τους, τὸ τετράφυλλο δάκρυ», ποὺ λέει: κι ὁ ποιητής!

Πρώτης τάξεως εὐκαιρία.

Σ' αὐτοὺς τοὺς τόπους λοιπὸν τοῦ παραθερισμοῦ, ἡ παρουσία ἐνὸς καλοῦ ποιήματος εἶναι πολὺτιμη. Γνωρίζουμε πόσο δύσκολη εἶναι ἡ διαποίμανση τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς αὐτὲς οἱ δυσκολίες νὰ προέρχονται μόνο

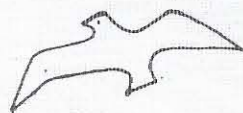
ἀπὸ τοὺς ποιμνιομένους. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι πολλὲς φορές ἢ συμπεριφορὰ, ἢ ἀμφίεση, ὁ τρόπος ζωῆς τους δυσκολεύει τὸν ποιμένα νὰ τοὺς προσεγγίσει, νὰ μὴν ξέρει κι ὁ ἴδιος πῶς ν' ἀρχίσει καὶ πῶς νὰ τελειώσει μιὰ συζήτηση μαζί τους. Εὐκαιρίες δίνονται, ἀσφαλῶς, πολλὲς γιὰ μιὰ πρώτη ἐπαφή. Ὁ ναὸς, μὲ τὶς συνήθειες καὶ τὶς ἑκαταστὲς ἀκολουθίας του, τὶς λειτουργίες, τὸν ἑσπερινό, τὶς παρακλήσεις, θαυμάσιες, γάμους, τὰ πανηγύρια, εἶναι μιὰς πρώτης τάξεως εὐκαιρία νὰ γνωρίσουν οἱ παραθεριστὲς τὸν παπὰ τῆς προσωρινῆς ἐνορίας τους.

Ἑποδοχὴ καὶ χειραγωγία στὴν πίστη.

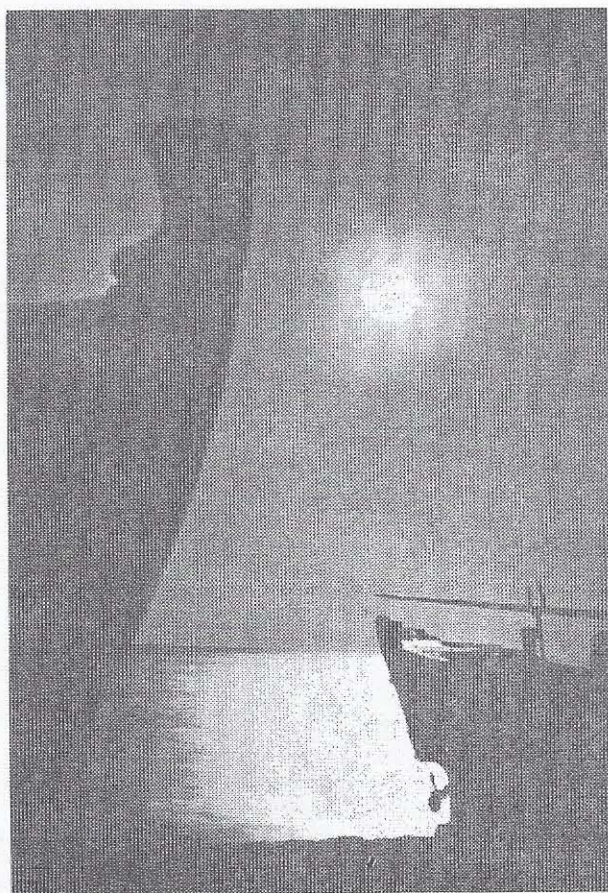
Ὁ ἱερεὺς μπορεῖ μὲ ἰδιαίτερη ἀνακοίνωση, γραπτὴ ἢ προφορικὴ, νὰ ἔχει γνωστοποιήσει ἡμερομηνίες, ὥρες ἐνάρξεως καὶ τέλους τῶν διαφόρων ἀκολουθιῶν, ἀλλὰ καὶ τὶς ὥρες ποὺ μπορεῖ κάποιος νὰ τὸν θρεῖ στὸ ναὸ. Συμβαίνει πολλὲς φορές νὰ ρωτᾶμε στὸ τοπικὸ ξενοδοχεῖο γιὰ τὴ λειτουργία καὶ δὲν γνωρίζουν ἐάν, πότε καὶ ποῦ θὰ γίνει. Μιὰ ἐνημέρωση, λοιπὸν, εἶναι χρήσιμη. Σήμερα, ποὺ ζοῦμε στὸν αἰῶνα τῆς πληροφορητικῆς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ στεροῦμε ἀπὸ τοὺς πιστοὺς τὶς τυπικὲς αὐτὲς πληροφορίες, ποὺ μπορεῖ ν' ἀποδειχτοῦν οὐσιαστικὲς στὴ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου. Ἡ ἀκριδὴς τήρηση αὐτῶν τῶν ἀνακοινώσεων εἶναι ὑποχρεωτικὴ γιὰ τὸν ποιμένα ὥστε νὰ μὴ χάσει τὴν ἀξιοπιστία του.

σέ δρόμους ποιμαντικής διακονίας

Μαθητεία σέ νέους... ρυθμούς ζωής.

Τò έαρτολόγιο, πυκνό και κατά τους θερινούς μήνες, πού τους χαρακτηρίζει χρονική άνεση στην περίοδο των διακοπών, μπορεί νά φέρει τους πιστούς σ' έναν άλλο ρυθμό ζωής, σέ μιá λειτουργική άναπνοή κατά τις έναλλαγές τής ήμέρας και τής νύχτας, τού φωτός και τού σκοταδιού, τού ήλιου και τού φεγγαριού, πού γίνονται περισσότερο αίσθητές στην ύπαιθρο και πού ή Έκκλησία έχει φροντίσει νά περιλάβει στή νυχθήμερη λατρεία της. Μαθητεία, λοιπόν, σέ νέους... ρυθμούς ζωής, μέ χειραγωγό τόν διακριτικό Ιερέα μπορεί νά γίνουν αυτές οι διακοπές. Μέ εϋγνωμοσύνη άναπολούμε μορφές Ιερέων, πού στις διάφορες καλοκαιρινές περιπλανήσεις μας στάθηκαν κοντά μας και μάς βοήθησαν, ακόμα και μόνο μέ τήν παρουσία τους, ν' ανακαλύψουμε έναν άλλο κόσμο. Εϋλογημένες συναντήσεις, γιά τις οποίες πολλά θά είχαμε νά πούμε και νά γράψουμε. Άφήνουμε, όμως, τò έργο αυτό σέ δοκιμότερες γραφίδες γιά νά μάς περιγράψουν τέτοιες λυτρωτικές συναντήσεις.

Πανσέληνος.

Συνήθως, επιστρέφοντας οι άνθρωποι από τις διακοπές τους, αναφέρονται μέ νοσταλγία σέ ταξιδιωτικές εντυπώσεις, σέ περίεργα και αξιοθέατα πού είδαν και παρατήρησαν. Άκούμε επίσης διηγήσεις γιά καλούς ποιμένες πού στέκουν άσβυστες λαμπάδες στο έργο τής ύποδοχής, τόσο στην υλική όσο και πνευματική φιλοξενία των παρεπιδημούντων αδελφών και ξένων πού συνήγαγον (πρβλ. Ματθαίου κε' 25).

Άς παρακολουθήσουμε, εϋθός άμέσως, μιá τέτοια καλοκαιρινή ποιμαντική διακονία. Παραθέτουμε «ζωντανές σκηνές» από τήν ήθογραφική μελέτη τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μηθύμνης κ. **Ίακώβου, Υπηρέτη και Οικονόμου, Καλλονή 1974, σ. 10-16**, πού θά μπορούσαμε νά επιγράφουμε «καλοκαιρινά θαύματα», έτσι άκριβώς όπως τά χαρακτηρίζει στο τέλος τού βιβλίου ο άφηγητής επισκέπτης τού νησιού. "Όλες αυτές οι «σκηνές» έχουν νά πούν σέ όλους μας πολλά. Τò άπόσπασμα δείχνει τόν Άντώνη, πού πέρασε τò καλοκαίρι του σ' ένα νησί τού Αιγαίου, νά διηγείται τις διακοπές του στο φίλο του Γρηγόρη.

Επισημαίνω μέ τήν εϋκαιρία αυτή, μιá ακόμα διήγηση από τελευταίο δημοσίευμα τού Σεβασμιωτάτου. «Ο Παπα - Μιλτιάδης ο Ταλιανής» περιλαμβάνεται στο βιβλίο του, **Άπ' τή ζωή τού Πλωμοσυρίου (Πρόσωπα και πράγματα πού έφυγαν)**, Μυτιλήνη 1983, σ. 46-48.

Οι φωτογραφίες πού κοσμούν τις σελίδες των περιπλανήσεων προέρχονται από τò άρχειο τού φίλου Ιατρού κ. Γιάννη Παπαδόπουλου, τόν όποιο και εύχαριστώ πού μέ προθυμία τις παραχώρησε πρòς δημοσίευση.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Ο Άντώνης, υπάλληλος γραφείου, τριαντάσης πέρασε τò καλοκαίρι του σ' ένα νησί τού Αιγαίου. Τύπος μοναχικός και δύσκολος πού γροσέει πάντα τò καινούργιο, δέν άφησε τόπο και μέρος τού όμορφου νησιού πού νά μὴν επισκεφθῆ. Τις πρώτες μέρες άρχισε τις έκδρομές τò πρωί, πολύ πρωί και τέλειωνε τò βράδυ κατάκοπος. Οι καταπράσινοι λόφοι, οι γραφικές ρεματιές, τά σκιερά λαγκάδια, τά ύψηλά δένδρα μέ τήν πυκνή φυλλωσιά, οι κάμπιοι, μικροί και μεγάλοι, ή ολοκάθαρη θάλασσα, ή κατάσταση άμμουδιά... Και πάνω άπ' όλα οι διάφοροι τύποι τού νησιού, μέ τήν ιδιαίτερή τους νοσοπία, τή γλώσσα, τά έθιμα.

Τά νησιά μας πραγματικά είναι όμορφα. Και πρò παντός τò καλοκαίρι.

Έτσι τού δόθηκε ή εϋκαιρία νά ιδῆ και μάθη πολλά.

Και τά διηγείτο μέ τόση άνεση.

Άπόψε οι δύο φίλοι πάλι μαζί συζητούν τά πε-

ρασμένα. Κουρασμένος ο άνθρωπος από τη σημερινή ρουτίνα της ζωής, πάντα κάτι ζητάει για να ξεποστάσει, πού άγνό, πού ανθρώπινο.

Σιγά - σιγά έφτασαν στο καλοκαίρι, στις διακοπές, στο νησί.

Και χωρίς να το καταλάβουν άρχισαν το θέμα.

— Δέ μου λές για το νησί σου και τις όμορφές του πού είδες;

— Έχεις διάθεσι ν' ακούσης;

— Είμαι γεμάτος αυτιά.

Ήταν βράδυ και δέν ξέρω πώς βρέθηκα έξω από την εκκλησιά του χωριού. Μιά χαμηλή, κάτασπρη εκκλησιά, με αυλή και τοίχο γύρω. Κατέβηκα τρία σκαλιά της αυλής και βρέθηκα μπροστά στην πόρτα. Έκανα το σταυρό μου και μπήκα μέσα. Δεξιά βλέπω το παγκάρι, ένα μικρό παγκάρι με κεριά επάνω και ένα κοντι για τα λεπτά. Είχε θυμάμαι και μία επιγραφή για τους χριστιανούς. «Ρίπτετε τον όβολόν σας έντός του κοντιού». Αυτό έκανα κι' εγώ. Έρριξα τον όβολό μου, πήρα το κεράκι μου και βάρδισα για το μανουάλι πού ήταν δίπλα.

— Γιατί σταμάτησες; Ρώτησεν ό Γρηγόρης.

— Μα ατή είναι ή αποκάλυφι πού σου έχω ύποσχεθί.

— Λέγε λοιπόν... Τί ήταν;

— Ένας σεβάσμιος παπάς, ό...

— Στάσου αγαπητέ μου, τον διέκοψε ό φίλος του. Μα για παπάδες θά μιλάμε τώρα; Ανακάλυψες στο νησί ένα παπά και τόσο σε συγκλόμισε πού τόσες μέρες τώρα με παιδεύεις για να μου περιγράψης τήν... αποκάλυφι σου; Άσε με άδελφέ...

— Αγαπητέ μου, μη βιάζεσαι. Γιατί βλέπω πήρες φόρα και δέν κρατιέσαι. Άκουσε πρώτα...

— Τί να ακούσω αγαπητέ. Βρήκες ένα παπά στην εκκλησιά του νησιού και μέρες τώρα μου επαλαμβάνεις τά ίδια... Άσε με να χαρής...

— Άκουσε Γρηγόρη. Θεός να συνεχίσω ή όχι; Έτσι σοβαρά σε έρωτώ.

Φαινομενικά ό Αντώνης έκανε το θυμωμένο...

— Καλά βρε άδελφέ ακούω. Άλλά λέγε να τελειώνουμε... Τί έγινε τέλος πάντων με τον παπά πού είδες πίσω από το παγκάρι;

— Ήταν ένας σεβάσμιος παπάς. Πενηντάρης περίπου. Καθόταν στο γραφείο και έγραφε μέσα σ' ένα άνοιχτό βιβλίο.

— Καλησπέρα, Δέσποτα...

— Καλησπέρα, παιδί μου, μου απάντησε. Όρίστε.

— Πάτερ μου είμαι ξένος και έχω τρεις μέρες στο νησί σας. Περιώνοντας έξω από την εκκλησιά σκέφθηκα να μπώ μέσα και να προσκυνήσω. Σας είδα στο γραφείο και είπα να σας χαιρετήσω. Δέν θέλω τίποτα.

— Όρίστε, μου επανέλαβε. Καθίστε. Και μου έδειξε μιá καρέκλα.

Έκάθισα δίπλα του. Και πριν προφθάσω ν' απαντήσω στις τυπικές έρωτήσεις του — πρώτη φορά δά

με έβλεπεν ό άνθρωπος — βλέπω μιá κοπέλλα να μπαίνει στην εκκλησιά και να κατευθύνεται στο παγκάρι. Θέλησε να πάρη κερύ. Σταμάτησε λίγο. Μάς κύτταξε και πάλι κάτι έφαγγε στο παγκάρι. Σε λίγο έρχεται σε μās και κρατώντας ένα είκοσόφραγκο στο χέρι, το δείχνει στον παπά και του λέγει:

— Μου το χαλάτε, παρακαλώ;

— Παιδί μου, εδώ δέ χαλάμε, φιάχνουμε ήταν ή απάντησι.

— Πάτερ μου, μπορώ να καθίσω; ρώτησε ή κοπέλλα με σεβασμό.

— Ναι, παιδί μου, όρίστε.

Καταλαβαίνεις πώς έπρεπε να φύγω. Και πράγματι καληνύχτησα και έφουγα. Μου έκανε όμως έντύπωσι ή έτοιμότητα αυτού του παπά. «Δέν χαλάμε εδώ, αλλά φιάχνουμε»... Γιατί το είπε; Τί σημασία έχει ατή ή απάντησί του;

— Δέν μπορεί και ό παπάς να κάμη ένα λογοπαίγνιο; είπε ό φίλος μου.

— Όχι, αγαπητέ μου. Νομίζω πώς αυτό δέν ήταν ένα άπλο λογοπαίγνιο. Και έμένα μου έβασάνισε τή σκέφι. Γιατί το είπε αυτό; Ήθελα να το ξεχάσω, αλλά πάντα ή απάντησι του παπά μου έρχότανε στο νού μου. «Δέν χαλάμε, αλλά φιάχνουμε»...

— Τόπε έτσι για να πη κάτι άπλοόστατα.

— Όχι. Έγώ κατάλαβα κάτι βαθύτερο.

— Δηλαδή; Ποιό είναι το βαθύτερο;

— Το έμαθα, όταν σε λίγες μέρες πέρασα πάλιν από την εκκλησιά. Ήταν ήσυχία και ό παπάς καθόταν στη συνηθισμένη του θέσι. Μόνος του άρχισε τή συζήτησι. Δέν ήταν βέβαια δυνατό να τον έρωτήσω εγώ. Άλλ' εκείνος φαινόταν ότι ήθελε να μου μιλήση για την περιπτώσι ατή. Και άρχισε:

— Θυμάστε προχθές, με την κοπέλλα πού μου ζήτησε να τής χαλάσω το είκοσόφραγκο;

— Ναι πάτερ μου. Όμολογώ πώς μουκανε πολú μεγάλη έντύπωσι ή απάντησί σας. Και πολλές φορές ρώτησα τον έαυτό μου. Πού έγνώριζεν ό παπάς τήν επιθυμία τής κοπέλλας και είχεν έτοιμη τήν απάντησι;

— Άκουσε, παιδί μου. Έδώ μέσα γίνονται πολλά τέτοια θαυμαστά πράγματα σχεδόν κάθε ήμέρα. Έτσι και προχθές. Όταν έφύγατε, έκατσε ή κοπέλλα στο κάθισμα πού μου ζήτησε. Έκατσε για λίγο μόνο.

— Έφουγε βέβαια στη δουλειά της, συμπλήρωσα.

— Όχι. Έκατσε εκεί. Και με το χέρι του μου έδειξε επάνω, κοντά στο ιερό βήμα, ένα μέρος πού το χρησιμοποιούσε για να έξομολογή τους ένοχίτες του.

— Δηλαδή ζήτησε να έξομολογηθί;

— Άκριβώς. Ήταν έτοιμη σχεδόν για τήν έξομολόγησι. Όρμη. Κι' όταν έφηνγε, δέν εύρισκε λόγους να εύχαριστήση τον Κύριο γι' ατή του τή μεγάλη δωρεά και εύεργεσία.

— Μα δέ σας βλέπει τακτικά; Δέν είναι από τήν ένορία σας; Ρώτησα.

— Όχι, είναι ξένη και παραθερίζει. Βλέπεις, παιδί μου, ήλθε και γι' ατήν ή ώρα τής χάριτος πού τήν προσκάλεσε στη μετάνοια και τή διόρθωσι.

— Πάτερ μου, πολύ με συγκινεί αυτή η ιστορία. Ίδιαίτερος δέ, γιατί τώρα προδ'όλιγον μου είπατε πώς εδώ γίνονται πολλά τέτοια κάθε μέρα. Δηλαδή όποιος έλθη εδώ πρέπει να μπη, σώνει και καλά, στο δρόμο του Θεού.

— Μακάρι να ήταν έτσι, παιδί μου. Άλλά δέ γίνεται πάντα. Νά, προδ'όλιγον είχα ένα επεισόδιο, μπορώ να πω συγκλονιστικό. Κρίμα που δεν ήλθατε λιγάκι ενωρίτερα. Θα ήταν δυνατό να γίνεται «αυτότης μάργυς».

— Πάτερ μου, αν επιτρέπεται, μπορείτε να μου πείτε σχετικά.

— Ναι, παιδί μου, άκουσε. Στόν κόσμον αυτό ζούνε άνακατεμένοι οί καλοί και οί κακοί. Λοιπόν ένας κακός άνθρωπος, μπήκε μιá μέρα στην εκκλησιάν αυτή, σαν τήν καλήν αυτήν ώρα που εργάζομαι στο γραφείο, για να προσκυνήση. Πήρε τό κεράκι του, και προχώρησε. Έργό δέν παρακολούθησα πώς δέν βγήκε έξω, αλλά ανέβηκε και κρύφθηκε στόν άμβωνα. Και τή νύχτα που ήταν ερημιá και σκοτεινιά, κατέβηκε, έσπασε τό παγκάρι και πήρε όλα τά λεπτά και έφυγε από τή μικρή πόρτα του ίεροδ. Γι' αυτό έκτοτε παρακολουθώ όλους όσοι μπαίνουν στην εκκλησιá τή νύχτα. "Όλους άνεξαιρέτως.

— Έντόπωσι μου κάνει αυτό, πάτερ μου. Άλλά μήπως δέν τά διαβάζομε κάθε μέρα στις έφημερίδες; Χάλασε ό κόσμος.

— Και έτσι είμαι ύποχρεωμένος να παρακολουθώ.

— Θα σάς διακόψω και πάλι, πάτερ μου. Γιατί δέν κλείνετε νωρίς τήν εκκλησιá και να φύγετε, παρά πρέπει να μένετε και τή νύχτα να εργάζεσθε;

— Αυτό γίνεται για πολλούς λόγους. Πρώτα γιατί δέν έχω τήν ήσυχία στο σπίτι μου· αυτή που έχω εδώ. Είναι βλέπετε και τά παιδιά. Διαβάζουν, μιλούν, συζητούν... Έπειτα μη λησμονείτε και τήν ώρα τής χάριτος που είπαμε πάρα πάνω. Πάντα αυτή τήν ώρα κάτω θα γίνη για να οδηγηθή μιá ψυχή στο δρόμο του Θεού.

— Ναι, πάτερ μου, έχετε δίκιο. Άκούω τή σνέχεια.

— Λοιπόν και προδ'όλιγον, ήλθε μιá κοπέλλα, φοιτήτρια, και πήρε τό κεράκι της και άρχισε να άσπάζεται με τή σειρά όλες τις άγιες Εικόνες. Έργαζόμουνα και παρακολουθούσα. Προσκύνησε όλες τις Εικόνες.

— Περίεργο, διέκοψα.

— Και έπειτα, συνέχισεν ό παπάς, όταν πιά έφθασε στην τελευταία Εικόνα γύρισε προς τό παγκάρι, έτοιμη να βγη από τήν εκκλησιá. Και τότε έγινε τό θαύμα.

— Ποιό θαύμα, πάτερ μου;

— Άκούστε. Αυτό που θα σάς πω συνέβησαν μέσα σε δυό-τρία δευτερόλεπτα. Σαν να ήταν πιό μπροστά γραμμένα. Σαν να κάναμε πρόβες όλόκληρες μέρες.

— Περίεργο, συνέχισα.

— Ναι, παιδί μου. Η κοπέλλα πλησιάζει τό παγκάρι· μ' ένα βήμα θα βρισκόταν έξω από τήν εκκλησιá. Και τότε, γύρισε και με είδε. Σηκώθηκα άμέσως

Πήρε τό κεράκι της και προσκύνησε όλες τις εικόνες.

λέγοντας, έλα παιδί μου· και βρέθηκε η κοπέλλα κρεμασμένη στο λαιμό μου σπασταρώντας με μεγάλα άναφιλητά. Όμολογώ ότι η σκηνή αυτή με συνεκλόνησε και με πολλή δυσκολία προσπάθησα να έλευθερωθώ από τά χέρια της, που είχαν άγκαλιάσει τό λαιμό μου...

— Για φαντάσου, διέκοψα. Και ό κίνδυνος τής παρεξηγήσεως;

— Σωστό· σκέφθηκα κ' αυτό. Γιατί, αν ήρχετο κανείς τήν ώρα εκείνη τής νύχτας στην εκκλησιá και έβλεπε αυτή τή σκηνή, δέν ξέρω αν θα ήταν δυνατό να αντιληφθή τήν πραγματικότητα.

— Έδνχώς όμως πάτερ μου, δέν ήλθε κανείς, συμπλήρωσα.

— Πράγματι δέν ήλθε κανείς. Και είχαμε όλο τόν καιρό να συμπληρώσωμε τήν ώρα τής χάριτος.

— Δηλαδή και εκείνη, διέκοψα...

— Άκριβώς και εκείνη σε λίγο ήταν καθισμένη εκεί επάνω και ώμολογούσε τις άδυναμίες της.

— Και ποιός, πάτερ μου, είναι χωρίς άδυναμίες; Πριν μου άπαντήση, κάποιος μπήκε στην εκκλησιá και ήλθε κατ' εούθεια στο γραφείο. Φαίνεται έγνωρίζε τόν παπά, γιατί του μίλησε με θάρρος και έμπιστοσύνη.

Σηκώθηκα να φύγω, άλλ' ό παπάς μου έκανε νεύμα να μείνω. Και έμεινα.